

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.
Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Lärdomar av Östtimors misslyckande?

I den indonesiska, engelskspråkiga tidningen *Jakarta Globe* skriver Loro Horta, som varit FN:s projektledare för reformeringen av säkerhetssektorn och rådgivare till utrikesministern, den 23 maj om Xanana Gusmãos ansvar för Östtimors "misslyckande". Det är en ganska mörk bild Loro Horta målar upp.

Gusmão har ju tillkännagett att han kommer att dra sig tillbaka under året. Nu menar Loro Horta att detta sker under ökande tecken på misslyckande och grasserande misskötsel i landet, vars politik sedan återupprättandet av självständigheten 2002 dominerats av Gusmão. Många menar att Gusmãos planerade avgång är feg, eftersom han bär en stor del av ansvaret för det nuvarande kaoset och att hans avgång kan leda till ett maktvakuum, som förvärrar krisen.

Trots mycket omfattande utländskt bistånd och stora oljeinkomster är Östtimor fortfarande trots två FN-interventioner en fattig och bräcklig stat. Mycket lite av biståndet, det största räknat per invånare, har nått vanligt folk och infrastrukturen är också fortfarande en av de sämsta i regionen.

Enligt International Crisis Group i maj 2013 var arbetslösheten, inberäknat sysselsättning i den informella sektorn 71%. Nästan två tredjedelar av befolkningen är under 30 år, vilket är en källa till spänningar. En tredjedel av befolkningen lever i fattigdom och

hälften är analfabeter. Inflyttningen till städerna, särskilt Dili, är mycket stor vilket skapat slumområden i Dilis utkanter, samtidigt som lyxiga hus för de privilegierade, t ex finansminister Emilia Pires, byggs på bergsidorna.

Korruptionen ökar snabbt och åtskilliga skandaler med ministrar och högre tjänstemän har avslöjats av media. Ett av de mest absurda fallen är att justitieministern vägrar att betala underhåll för sitt kroniskt sjuka barn.

Regeringen är den största i Stilla havsområdet, 55 medlemmar, i ett land med drygt 1 miljon invånare. Det är därför inte överraskande att statsapparaten är i total oordning ur stånd att utnyttja mer än en tredjedel av budgeten. Statstjänstemän och biståndsarbetare får inte sina löner i tid. Ministrar, parlamentsledamöter och högre statstjänstemän får höga pensioner, vilket varken majoriteten eller oppositionen velat ändra utan de har i stället köpt lyxbilar och hus samt rest utomlands.

Hittills har Gusmão lyckats hålla landet lugnt genom betydande kontrakt och andra förmåner till sina anhängare och kritiker. Det är en strategi som fungerar så länge som oljepengar flödar in i landet. Men oljan skapar mycket få arbetstillfällen i Östtimor. Och oljetäkterna kommer att minska.

Det finns dock hopp. Östtimor har förblivit demo-

Fortsättning på sidan 4

Fortsättning från sidan 1

kratiskt, hittills har media varit bland de friaste i regionen. Presidenten, Taur Matan Ruak, respekteras för sin hederlighet. Den tidigare riksåklagaren Ana Pessoa har lyckats sätta flera högre tjänstemän och tidigare justitieministern Lucia Lobato i fängelse.

Tack vare sin heroiska kamp för självständighet från Indonesien åtnjuter landet fortfarande stor sympati från det internationella samfundet. Landets ledare borde dock inte ta denna för given, då de stora förhoppningarna nu långsamt bleknar bort.

Tommy Pollák